

יעד אדריכלים ומתכנני ערים ונוף בע"מ

Ya'ad Architects & Planners Ltd.

25/05/2000
10085112

**כביש 70 - קטע אחיהוד - תמרה, חלופה 1 (תוואי קיים) מ - 10/96
נספח נופי סקר סביבתי**

1. כללי

הכביש המתוכנן הוא קטע מכביש 70 המחבר בין צומת יגור לצומת חניתה. אורך הקטע המתוכנן כ - 7 ק"מ והוא משתרע בין צומת אחיהוד עד סמוך לצומת הכניסה הצפונית לתמרה. הכביש הוא הרחבה של התוואי הקיים, תוך ביצוע שיפורים ע"מ להתאימו לרמה של דרך אזורית.

הכביש עובר בקטע זה דרך שטחים חקלאיים בעיקר שדות מעובדים ומעט מטעים, חולף ליד הישוב אחיהוד בין גבעה חוורית במזרח ותל במערב וליד יער קק"ל. כללית מראה נאה של נוף פתוח. הכביש ישפיע על סביבתו ולצורך איתור וברור השפעה זו נערך סקר זה אשר יהווה את הבסיס לתכנון הנופי של הכביש.

2. יחידות נוף

יחידות הנוף לאורך הכביש מתוארות כאן מצפון לדרום.

1. **אחיהוד** - הכביש עובר בקטע זה סמוך לישוב אחיהוד כך שנחשף מראה המשקים, מבני המשק, רפתות ובתים.
2. **אזור חקלאי** - הכביש חוצה שטחים חקלאיים מעובדים בעיקר בגידולי שדה ומעט מטעים.
3. **גבעת יבור** - גבעת חוורית, חשופה ותלולה למדי הנמצאת ממזרח לכביש ולמעשה הכביש מתחפר בה. בשטח זה יש גם עתיקות, במערב נמצא תל בירה.
4. **חוות יבור** - הכביש עובר ליד חוות יבור. סמוך לצומת משגב הוא מוסט בכ - 45 מ' מהתוואי המקורי לכוון דרום.
5. **נחל חילזון** - הכביש חוצה בקטע זה את אפיק הנחל.
6. **אזור חקלאי** - של מטעים וגידולי שדה בין חוות יבור לתמרה.
7. **יער** - הכביש חוצה שטחי יער כלהלן :

1. ממערב לכביש כ - 200 מ' לפני הכניסה למחצבה של תמרה שטח של כ - 100 דונם כולל אקליפטוסים וברושים.
2. ממזרח לכביש - חורשת אקליפטוס בשטח של כ - 50 דונם.
3. מצפון לכניסה לכאבול ממזרח לכביש שטח של כ - 10 דונם אקליפטוס.

יעד אדריכלים ומתכנני ערים ונוף בע"מ

Ya'ad Architects & Planners Ltd.

25/05/2000
100S5112

3. סקירת אתרים וצמתים לאורך התוואי

1. צומת אחיהוד - צומת מרכזי, הקושר את כביש 70 עם כביש עכו - צפת (85).
2. מושב אחיהוד - מושב של תנועת המושבים נוסד ב-17 למאי 1950, מתיישביו יהודי תימן.
3. קיבוץ יסעור - קיבוץ השומר הצעיר נוסד - 13 לינואר 1949, עוסק בחקלאות, גידולי דגים בבריכות, מפעל חרושת אלקטרוניקה וחוות סוסים.
4. תל בירה - זהו תל עגול וחשוף המתנשא בתלילות מעל סביבתו לגובה 43 מ' מעל פני הים, צמוד לכביש הקיים. התל לא נחפר מעולם אך בחפירות שנעשו לצורך סלילת הכביש נתגלו בעיקר קברים מתקופת הברזל והתקופה הפרסית. לא רחוק מהתל - שרידי כפר ערבי נטוש - בירוה.
5. נחל חילזון - הכביש חוצה את הנחל שהוא כיום מוביל שפכי ביוב. השטחים החקלאיים מגיעים עד שפת הנחל. זהו נחל שטפוני.
6. צומת משגב.
7. צומת כאבול.
8. צומת כניסה למחצבת תמרה.

4. בחינת תוואי הכביש עפ"י נושאים נופיים

להלן יוצעו נושאים עקרוניים לבחינה, התייחסות ותכנון לאורך תוואי הכביש. (ראה גם תכנית מצורפת).

1. צומת אחיהוד (1-14) - שמירה על הנוף הפתוח ועל המבטים אליו מהכביש. טיפול באמצעות נטיעות במטרה לתת-לצומת מרכזי זה עיצוב הולם ובאופי המתאים. בקטע שממזרח לכביש קיימת חורשה קטנה של אקליפטוסים ואורניים. בינה לבין הכביש יש שטח בור. מוצע למשוך את החורשה אל הכביש, במגבלה של מרחק וקווי ראייה. מוצע להוסיף בשטח זה אקליפטוסים וברושים וסמוך לכביש לקרואת הצומת מסי עצי כליל החורש.
2. אחיהוד הישוב (14-50) - הכביש עובר סמוך מאד לישוב תוך שהוא חושף כלפי הכביש מראה בתים, גינות, מבני משק ורפתות ומאידך חושף את תושבי הישוב למפגעי הכביש - מראה, רעש, סכנה.
הטיפול הנופי יכלול:

- א. טיפול נופי באמצעות נטיעות במדרכה המקשרת את הישוב לצומת.
- ב. עיצוב באמצעות נטיעות של צומת הכניסה לישוב.
- ג. ביצוע קיר תומך וסוללה מגוונת להגנה אקוסטית ברצועה שבין הכביש וגבול הישוב.

יעד אדריכלים ומתכנני ערים ונוף בע"מ

25/05/2000
100S5112

Ya'ad Architects & Planners Ltd.

3. יסעור (חתך 68) - עיצוב הכניסה לקיבוץ באמצעות תכנית נטיעות.
4. תל בירה (53-68) שימור מראה התל החשוף - ההתרחבות נעשית כלפי מזרח על מנת למנוע פגיעה בתל.
5. גבעת יבור (81-55) - גבעת קירטון - רגישה לחפירה. חפירה חושפת משטחים בוהקים בלובן, ששיקומם קשה ואיטי. משטחים כאלה בגובה של כ - 15 מ' נחשפים בקטע שבין חתכים 75-56

הטיפול בקטע זה יכלול :

א. השטח הוא שטח עתיקות מוכרז ובו קברים. ידרשו חישוף וחפירות הצלה כמפורט בהנחיות רשות העתיקות.

ב. שיקום המדרונות :

1. יצירת ברמה ראשונה בגובה פני הכביש. שתילה של ברושים מסוגים שונים זית, כליל החורש, אלון תבור, מילה סורית ואלה אטלנטית.
  2. ברמה שניה 7 מ' מעל הראשונה. שתילה של אלת המסטיק עם מעט שקד קטן עלים ורימון. קו טיפוטוף בראש המדרון.
  3. יחפרו בורות שתילה במדרון החציבה לטובת שתילת שיחים - אלת המסטיק.
- ג. הסתרת גבעת החורר מצפון ומדרום ע"י שתילת עצים : בקטע שבין המעבר התת קרקעי לגבעת החורר - חתך 51-54.
- ד. בקטע שבין קצה הגבעה לחוות יבור 81-83 - הנטיעה תכלול עצי ברוש, זית ומעט כליל החורש. שילוב זה מהווה חזרה על מוטיב הקיים לאורך הכביש. הנטיעות יכללו גם אלוני תבור, מילה סורית ואלה אטלנטית.
6. צומת הכניסה למשגב - היום הנוף פתוח לגמרי, נוף של שדות חקלאיים פתוחים, עמק נחל חלזון וברקע התרוממות גבעות הגליל התחתון חלקן חשופות וחלקן מיוערות. מוצע לשמור על אותו אופי בצומת החדש. בקטע שבין הצומת החדש לכביש הישן, המתפקד כדרך חקלאית, מוצע לנטוע שילוב של ברוש, זית וכליל החורש, שיבלוט מאד על רקע הנוף הפתוח, יחזור על מוטיב שקיים לאורך הכביש וירמוז על הצפוי בהמשך לכוון משגב.
  7. נחל חלזון (חתכים 118-120) - הכביש עובר כאן מעל נחל חלזון. לנחל בקטע זה אין משמעות נופית מיוחדת אך דרושה התייחסות בשני מישורים
א. הנדסי - הנחל הוא שטפוני.
ב. החציה צריכה להיות באמצעות גשר במפתח מינימלי של 5 מ' ובגובה מינימלי של 3 מ' ע"מ לאפשר מעבר חופשי של בע"ח.
  8. מעבר דרך שטחים חקלאיים מעובדים - ככלל ניתן לאמר שמראה השדות והמטעים הוא נאה ותורם ויזואלית לכביש. הכוונה לשמר מראה זה ככל האפשר. במקומות שקיים גידור, מוצע לשתול לצד הגדר משוכות של ורדים כדוגמת הקיים. במקומות אחרים מוצע לחזור על מוטיב משוכות הברושים הקיים באזור.

יעד אדריכלים ומתכנני ערים ונוף בע"מ

25/05/2000
100S5112

Ya'ad Architects & Planners Ltd.

9. בחתכים 37-55 וכן 78-132 הכביש יושב על מילוי בגובה של עד 5-7 מ'. שיקומם של שפכי המילוי פשוט יחסית. מאחר והכביש עובר בשטחים חקלאיים מוצע לשמור בערמות את אדמת החישוף ולהשתמש בה לציפוי שפכי המילוי, בהמשך לזרוע אותם.

10. בחתכים 37-55 וכן 78-132 הכביש יושב על מילוי בגובה של עד 5-7 מ'. שיקומם של שפכי המילוי פשוט יחסית. מאחר והכביש עובר בשטחים חקלאיים מוצע לשמור בערמות את אדמת החישוף ולהשתמש בה לציפוי שפכי המילוי, בהמשך לזרוע אותם.

11. בחתכים 0-36, 133-277 - הכביש יושב על מילוי בגובה 1.0-2.0 מ'. הטיפול יכלול גם כאן פיזור אדמת חישוף, זריעה בצמחי בר ושמירת הנוף הפתוח.

12. בקטעים שלהלן הכביש עובר בתוואי חדש:

63-89	-	כניסה ליסעור
99-114	-	ליד חוות יבור
117-133	-	לפני הגשר על נחל חלזון
132-144	-	הזזת צומת משגב

הטיפול בקטעים אלו יכלול: חריש, סילוק אספלט, פיזור אדמת חישוף ונטיעות או זריעה לפי תכנית (בהתאם לצמחיה המקומית המאפיינת כל קטע).

בקטע 105-114 קיימת שדי נוף לצד הכביש הקיים. יש לשמר אותה בזמן ביצוע העבודות.

13. הכביש עובר צמוד לשטחי יער כלהלן:

- מערב לכביש כ - 200 מ' לפני הכניסה למחצבה של תמרה שטח של כ - 100 דונם כולל אקליפטוסים וברושים.
- ממזרח לכביש - חורשת אקליפטוס בשטח של כ - 50 דונם.
- מצפון לכניסה לכאבול ממזרח לכביש שטח של כ - 10 דונם אקליפטוס.

דרישות קק"ל הן לאפשר גישה ליער:

1. בצד המערבי - דרך גישה שתתחבר לדרך ההיקפית המקיפה את החורשה. מומלץ ליצור חניון בצד הדרך - כניסה באזור חתך 278 - יציאה דרך תחנת הדלק.
2. בצד המזרחי - דרך גישה מצפון לחורשה בינה לבין המטע. אפשרות הגישה היא:
  - כניסה דרך הכניסה למחצבה וחיבור אל דרך חקלאית המוליכה למטע וגם ליער.

יעד אדריכלים ומתכנני ערים ונוף בע"מ

Ya'ad Architects & Planners Ltd.

25/05/2000
100S5112

- 14. צומת כאבול - מצפון לכניסה, חורשת אקליפטוס . מוצע לחתום נקודתית את המילוי באמצעות מסלעה על מנת לשמור את עצי האקליפטוס.
מדרום - לשחזר את משוכת הברושים שתפגע תוך כדי העבודות.
- 15. עפ"י המלצת הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים (רשטג"ל) יש לתכנן מחיצת הפרדה מברזל W על מנת לאפשר מעבר בע"ח. גודל המעברים, מיקומם והמרווחים ביניהם - עפ"י הנחיות הרשטג"ל.
- 16. חתכים 278-281 - קטע כביש בחפירה של עד 2 מ'. באדמת אלוביום - הטיפול יכלול מיתון שיפוע, 1:3 וזריעת צמחי בר, בשני קטעים ינטעו קבוצות של כליל החורש.

משרד הפנים מחוז הצפון
חוק התכנון והבניה חשכ"ה 1965
10497 אישור תכנית מס.
הועדה המחוזית לתכנון ובניה החליטה:
ביום 3.12.01 לאשר את התכנית.
סמנכ"ל לתכנון יו"ר הועדה המחוזית

10497 הודעה על אישור תכנית מס.
5079 פורסמה בילקוט הפרסומים מס.
21.5.02 מיום

